

250. výročí posvěcení kostela
sv. Petra a Pavla v Říčanech

Obsah

Úvod	4
1. Základní informace o kostele a farnosti	5
Postavení nového kostela	5
Opravy kostela v průběhu dějin	6
Věžní hodiny	10
Zvony	11
Interiér kostela	12
Kaplička	15
Kříže a Boží muka	16
Hřbitov	18
Duchovní správa	19
2. Žili svoje malé životy...	21
Můj dědeček kostelník	21
Další vzpomínky na Františka Holoubka	22
Ti, kteří nás svolávali na mši sv.	24
Varhaník Josef Kvarda	25
Malá vzpomínka na paní Ludmilu Polanskou	26
Poděkování paní Styblové	27
Poděkování paní Franzové	27
Poděkování paní Ševčákové	27
Zastupující varhaník Zdeněk Pololáník	28
Schola sv. Petra a Pavla	29
Poděkování říčanské schole	30
Poděkování starostovi Říčan a celé obci	31
Poděkování říčanským farníkům	31
3. Seznamy	32
Přehled kněží farnosti od r. 1900	32
Kostelníci	33
Varhaníci	33
Květinová výzdoba	33
Úklid a výzdoba kapličky	34
Péče o kostelní zahrádku	34

Úvod

Při příležitosti 250. výročí posvěcení říčanského kostela sv. Petra a Pavla, jehož zbudování a vysvěcení v r. 1763 bylo vyvrcholením snah našich předků, jsme připravili tuto útlu brožurku.

V první části jsou soustředěny základní informace o kostele, včetně nejzajímavějších historických záznamů, převzatých z knihy V. Pokorného Říčany na Moravě, z knihy Říčany, 770. let a z článků v místním tisku (Říčanské Klepeto, Ořík).

V další části jsou uvedeny vzpomínky pamětníků, kteří osobně znali některé dobrodince našeho kostela.

Znak a vlajka obce

Ve znaku i na vlajce obce nacházíme dvojklíč, atribut sv. Petra, jednoho z patronů kostela, i erbové znamení pánů z Říčan, sídlících ve 14. – 15. století na tvrzi ve vsi, tj. zkřížené bradatice.

Modrá barva symbolizuje místní potok. Spolu s červenou a stříbrnou se jednalo o barvy erbu hrabat Sinzendorfů, významných majitelů obce v 18. století.

1. Základní informace o kostele a farnosti

Postavení nového kostela

O kostele sv. Petra a Pavla v Říčanech je zmínka již z r. 1349. Stával na kopecku obehnaném hradbou, v místech, kde je nyní pomník padlých. Byl nevelký, měl tři oltáře, kryptu a tři zvony. Dvakrát vyhořel (v r. 1662 a 1709). Po druhém požáru i přes provedené opravy (v roce 1736) hrozilo zdivo sesutím a bohoslužby se v něm konat nemohly.

Bylo rozhodnuto zbudovat chrám nový, na jiném, příhodnějším prostranství. Pruské vpády v prvních letech vlády císařovny Marie Terezie však stavbu neumožňovaly. Až 13. srpna 1754 p. farář Václav Josef Volf položil v pravém rohu u kostelního vchodu základní kámen chrámu sv. apoštolů Petra a Pavla. Byly vystavěny hlavní zdi a střechou částečně zakryty. Pak ale zemřel hlavní mecenáš hrabě Prosper ze Sinzendorfu a tak zůstal kostel po 4 roky nedokončený. Pro dostavbu sbíralo prostředky mnoho lidí. Ředitel panství František Pramper po několik let získával příspěvky od hraběcích hostů na hradě Veveří, osadníci dle možnosti odevzdávali peněžité dary a později zdarma na stavbě pracovali. Pan farář V. J. Volf věnoval celý svůj majetek a chybějící zbytek peněz vyprosil na patronovi - hraběti Václavu Janu ze Sinzendorfu. Seznam všech dobrodinců a dárců byl na pamětní listině 28. června 1761 uložen do věžní báně kostela. Nový kostel byl dokončen na podzim r. 1763 a 9. října vysvěcen.

Stavba kostela je 26 m dlouhá, 10 m široká a věž dosahuje výšky 32 m.

V rozporu se všemi vžitými a všeobecně zachovávanými pravidly je oltář na opačné (tedy západní) straně a vchod na straně východní. Příčina této odchylky tkíví patrně v tom, že zemina, kterou byla zavezena vodní nádrž (kdysi se v těchto místech nacházely) nemohla poskytnout pevný základ pro větší zatížení. Východní část s věží a vchodem byla tedy budována na pevném podkladu, zbytek stavby na násypu. Ať už je důvod jakýkoliv, jisté je, že je svým způsobem mezi kostely raritou a říčanským se podle toho říká „rakaři“.

Opravy kostela v průběhu dějin

Věž kostela byla opravována již v roce 1883. Avšak po čtyřiceti letech ji bylo nutno znovu řádně opravit. Šindelová krytina věže byla již místy prohnílá, místy od ptáků proklubaná, následkem čehož zatékalo za vazbu, která tím trpěla. Opravu provedl v roce 1923 zdejší rodák František Vorza, stavitel v Trenčianských Teplicích, nákladem 27.922,96 Kč. Celý náklad byl podnikateli splacen v roce 1928 a na úrocích mu bylo zaplaceno 2.738,18 Kč. K úhradě úroků a splátek byly od roku 1923 vybírány kostelní přirážky.

V r. 1927 – 1929 byly zaceleny trhliny v bočních zdech kostela, zvětšující se již od r. 1864.

Podle záznamu v obecní kronice v r. 1932 „ministerstvo školství a národní osvěty povolilo na žádost obce výpomoc na opravu místního kostela v částce 25.000,- Kč. O kladné vyřízení žádosti se přičinili Václav Vaverka a Petr Kokojan, kteří osobně u ministerstva v Praze intervenovali“.

Těžce poškozený kostel v r. 1945

Válečnými událostmi r. 1945 byl kostel velmi těžce poškozen. Při bojích v závěru války (duben až květen 1945) byla na věži údajně pozorovatelná německých vojsk. Proto byla horní část věže ustřelena sovětským dělostřelectvem. Zaslouhou vedení obce a správce lihovaru Petra Kokojana byl kostel opraven nákladem 650.000,- Kč. Byla pořízena nová krytina na střechu lodi, a věž, která byla za války ustřelena, byla znovu postavena a pokryta měděným plechem.

Opravné práce probíhaly převážně v roce 1948 a prováděl je architekt František Carda z Říčan. Klempířské práce byly zadány Františku Pavlíčkovi a tesařské práce Josefu Smištíkovi z č. p. 272. Do malé báně byl vložen spis obsahující údaje a data z té doby, popis válečných událostí a tehdejší peníze.

V polovině prázdnin r. 1981 mnohé překvapilo oznámení duchovního správce P. Josefa Janšty o provedení vnější opravy kostela ještě v tom roce.

Od 17. 7. započalo stavění lešení a oklepávání omítek a od 29. 8. i oklepání a škrabání omítky na věži. Omítky byly odstraněny až na samotné zdivo. Na těchto pracích se podíleli věrní farníci (max. 18, min. 3, z toho 3-5 žen), vždy s pomocí pana faráře. Na odstranění kompletní omítky se podílelo 8 – 10 farníků ve věku kolem 60 let. V té době nebylo snadné získávat na tyto práce spoluobčany z Říčan.

Od 7. 9. 1981 započalo omítání za pomoci tří zedníků, které trvalo, včetně základního i konečného nátěru, do začátku zimy. Velký podíl na opravě mimo jiné mají manželé Marie a Jan Slámovi, Stanislav Polanský a další farníci.

Na celé akci se organizačně i manuálně podílel tehdejší kněz P. Josef Janšta. Nebál se jakékoliv práce, omítky s ostatními oklepával od základů až na věž kostela každý všední den včetně sobot. Nebál se přímo z lešení vyzývat k pomoci naše spoluobčany, kteří přijížděli au-

tobusy z práce z Brna. Jen díky Bohu a nezištné příkladné pomoci P. Janšty bylo dílo včas dokončeno. Jen těžko si lze představit, že tyto práce byly prováděny svépomocně bez jakýchkoli dotací.

Asi v té době proběhlo také poslední vymalování interiéru zdejšího kostela, rovněž za

značné pomoci obětavých farníků při vyklízení a následně při čištění kostela po malířích.

Opravy fasády byly prováděny v r. 1991, kdy proběhla i veřejná sbírka na tento účel. Na požadavek památkářů došlo k přelíčení fasády z původní bílé barvy na žlutou, aby ladila se základní školou.

Další větší oprava kostela probíhala v letech 2004-8 za pana faráře P. Bedřicha Provazníka. Kamenné desky kolem kostela bránily odvětrávání a tak byl kostel velmi mokrý. Bylo třeba kamenné desky odstranit, opravit vnější omítky, které byly značně provlhlé, vzduté a opadané, natřít je novou barvou, udělat kanálky a chodník kolem kostela.

Na opravách se podílelo více firem, především UNIVERS, s. r. o. Brno. Opravu řídil ze strany farnosti technický administrátor děkanství, pan Ing. Hubert Podsedník. Oprava fasády a odvlhčování kostela probíhaly postupně a stály dohromady 865.039,- Kč. Farnost opravovala kostel z vlastních prostředků, především ze sbírek. Přispěli rovněž:

- Ministerstvo kultury: 100.000,-
- Jihomoravský kraj: 205.000,-
- Obec Říčany: 35.000,-

Na jaře roku 2011 technická administrátorka rosického děkanství Ing. Arch. Lenka Peková při kontrole krovu kostela zjistila velké množství závažných vad

na vazbě kostela (trámy prolezlé červotočem, na některých trámech zjištěna hniloba z důvodu zatékání). Střešní krytina (zejména některé hřebenáče) byla popraskaná a byla nutná její výměna.

Tentýž rok jsme se, po sepsání spousty žádostí a protokolů, za obětavého dozoru paní administrátorky pustili do opravy, která trvala dva roky. Realizovala ji firma „Střechy – 1. Slezská“ z Brna. Rekonstrukce byla rozdělena do dvou etap. Práce na první etapě začaly 11. 7. 2011. Nejprve se shodila stará střešní krytina a začaly se vyměňovat poškozené trámy. Každý den museli dělníci zakrývat střechu plachtou kvůli častým bouřkám. Práce skončily 9. 9. 2011. V srpnu 2012 byla započata druhá etapa opravy střechy a postupovalo se podobným způsobem. Dělníci pak ještě zhotovili na půdě kostela dřevěnou lávku a namontovali nová střešní okna. Oprava střechy byla dokončena a předána 14. 11. 2012.

Něco málo zajímavostí z opravy: dřevěných trámů na výměnu bylo použito asi 10 m³, střešní krytiny „bobrovky“ 461 m² (to je 16596 tašek), střešních latí 2300 bm (tj. cesta z říčanského kostela k ostrovačickému a zpět).

Celková cena rekonstrukce činila 1.073.000,- a nebylo by možno ji uskutečnit bez dotací a darů jednotlivců i firem.

Zde uvádíme seznam dárců:

- Obec Říčany: 505.000,-
- Ministerstvo kultury: 289.000,-
- Jihomoravský kraj: 40.000,-
- GenAgro Říčany: 50.000,-
- Startech: 30.000,-

Dále celkem 60.000,- Kč přispěli: FONTANA R, KOVOP - pan Petr Polanský, pan Lubomír Kokojan, firma MiKo, AUTOCENTRUM Říčany, AUTOFIALA, MANAGER TEAM BRNO, pan Petr Kozel a paní Růžena Kroupová.

A samozřejmě farníci štědře přispívali při pravidelných kostelních sbírkách. Všem dárcům velice děkujeme!

Věžní hodiny

Původní věžní hodiny byly kostelu věnovány v r. 1912 farářem P. Kristiánem Luxem.

Při obnově kostelní věže, zničené ve 2. světové válce, byly pořízeny také nové hodiny. Po dokončení stavby nové věže dodala firma Dvořák z Vyškova v roce 1947 nový stroj s novými, na tehdejší dobu velice moderními ciferníky. V těch dobách byly Říčany snad jedinou obcí v republice, která měla osvětlené hodiny. Hodiny zakoupil Národní výbor za částečného přispění farního úřadu. Záznam o tom je vyryt na vnitřní straně východního ciferníku 4 cm vysokými písmeny: POŘÍZENÍ NOVÝCH HODIN K UCTĚNÍ OSVOBOZENÍ ŘÍČAN V R. 1945, KOSTELNÍ KONKURENČNÍ VÝBOR. NÁRODNÍ VÝBOR.

Hodiny se natahovaly automaticky elektrickým motorkem po odbití každé hodiny. Pokud došlo k vypnutí el. proudu vydrželo natažení asi 9 hodin a poté se hodiny zastavily. Jenže v padesátých letech se el. proud vypínal téměř denně. S tím měl dost práce pan Petr Škvařil, který se v té době o hodiny staral. K hodinovému stroji se muselo vyšlapat 64 schodů, ciferníky jsou ještě o 8 m výš. Chod hodin se musel stále upravovat, protože se hodiny opožďovaly. Hlavní problém byl v tom, že stroj i jeho dlouhé rozvody podléhaly kolísavým teplotám (rozdíl činil až 50°C, od minus dvaceti do plus třiceti). Proto bylo třeba při každé změně počasí vystoupat na věž, seřadit ciferníky a upravit chod kyvadla. Někdy šly hodiny bez zásahu až 14 dnů, jindy se musely upravovat několikrát za týden. Aby byla dodržena alespoň přijatelná přesnost, bylo třeba vyšlapat na věž až 40x za jediný rok. Od roku 1991 do roku 2000 bylo těchto výstupů 387. Při uvedeném počtu 64 schodů nahoru i dolů je to 49 536 schodů!

V roce 1991 byla provedena oprava hodinového stroje, od té doby se o chod věžních hodin staral pan Ludvík Polanský (kovář). Udržoval chod stroje, aby stojící hodiny nebyly ostudou obce.

V roce 2000 Zastupitelstvo obce podpořilo iniciativu občanů, přednesenou panem Ludvíkem Polanským, na uspořádání sbírky, jejíž výtěžek byl věnován na rekonstrukci věžních hodin. Do sbírky přispělo 384 domácností a vynesla 65.315,- Kč. Byly pořízeny hodiny fungující na moderním elektronickém principu, řízené evropským centrem ve Frankfurtu. Starý stroj byl

vypnut 6. října 2000 a do měsíce nahrazen elektronickým. Nynější hodiny jsou díky svému přesnému a spolehlivému chodu chloubou a ozdobou naší obce.

Zvony

V 1. sv. válce byly zvony použity na výrobu k válečným účelům, proto byly pořízeny nové zvony. 1. zvon: 243 kg, 2. zvon: 144 kg a 3. zvon: 125 kg za celkovou cenu 15.704,- Kč. Sběrka po obci z r. 1924 a 1928 činila 6.678,- Kč. Zvony byly posvěceny na svatodušní svátky r. 1928. Zvonit ručně se chodilo každý den třikrát. Ráno, v poledne a večer.

Až koncem 80. let bylo instalováno zvonění na elektrický pohon, pouze zapnutím spínače.

Interiér kostela

Zařízení chrámu bylo budováno vesměs z milodarů a dobrovolných sbírek farníků.

Hlavní oltář je dřevěný, často opravovaný a ozdobovaný, obsahuje ostatky sv. mučedníků Amantia a Adaucta. Pozlacené sochy andělů z něj byly v r. 1995 odcizeny. Nad hlavním oltářem visí obraz, který představuje loučení sv. Petra a Pavla před mučednickou smrtí v Římě.

Jediný **postranní oltář** na pravé straně chrámové lodi je ozdoben sochou Božského Srdce Páně z r. 1911. V mariánských měsících květnu a říjnu je na něm vystavena socha Panny Marie Lurdské.

Nad tímto oltářem visí starý obraz, který představuje Matku Boží s Ježíškem. Kolem nich je patronka proti náhlé smrti a nebezpečí ohně sv. Agátha s andělem, ochránce úrody proti živelným pohromám sv. Gothard s odznaky mše svaté, hrozny a pšeničným snopem, patron proti neštěstí požáru a povodní sv. Florián zalévající oheň, ochránce dobytka proti moru a nakažlivým nemocem sv. Vendelín s ovci.

Tento obraz dala malovat obec Říčany roku 1744 od veverskobitýžského panského malíře Václava Pallase na památku odevzdání obce do ochrany Boží, aby byla chráněna před škodlivým povětrím, ohněm a morem. Pravděpodobně souvisí s cholerou, která zde v r. 1742 řádila. Ještě v roce 1804 se uváděl nápis na dolním okraji obrazu, který se však nedochoval. Zněl: *Ex voto (Ze slibu). Poctivá obec říčanská tento obraz malovati dala, by Pán Bůh skrze přímluvu přeblahoslavené Panny Marie a skrze orodování svatých Páně*

od škodlivého povětří, od ohně, od náhlé a nenadálé smrti milostivě chrániti a zachovati ráčil - Léta Páně 1744, 14. října.

Rám obrazu je bohatě vyřezávaný a zlacený. Je to práce brněnské sochařské a řezbářské firmy Prosecký a Rek. Byl darován za faráře P. Bennona Schaffry.

Naproti bočnímu oltáři je zděná **kazatelna** s přístupem z chrámové lodi.

V zadní části kostela je od r. 1910 místnost, která byla původně kaplí Panny Marie Lurdské, dnes slouží jako **zpovědní místnost**.

Na kůru kostela se nacházejí **varhany**. V r. 1904, na místě starých a vetších varhan pořízených při stavbě kostela, byly zbudovány nové. Zhotovila je kutnohorská firma Tučkova za 1.450,- Kč. Za 1. světové války však z nich byly zabaveny cínové píšťaly k válečným účelům. 5. května 1918 odebral V. Káš, varhanář z Brna, celkem 24 cínových píšťal, v úhrnné váze 26 kg.

Generální oprava varhan byla provedena v r. 2011.

Elektrické osvětlení bylo v kostele zavedeno r. 1920.

V r. 1978 byly do kostela v Ostrovačicích i v Říčanech pořízeny nové kostelní **lavice**. Na jejich zhotovení bylo použito dubové dřevo z farního lesa, které bylo léta uloženo na faře. Lavice byly zhotoveny panem Ludvíkem Polanským v místním stolařství na žádost tehdejšího faráře P. J. Janšty.

Na jaře roku 2010 byl k restaurování převezen **obraz nad hlavním oltářem**. Stalo se tak na základě posouzení z roku 2006 akademické malířky a restaurátorky p. Bartoňové. Jednalo se o obraz sv. Petra a Pavla – hlavních patronů našeho říčanského kostela.

Restaurování obrazu trvalo téměř tři měsíce, avšak na svátek sv. Petra a Pavla – o říčanské pouti – zazářil opět na svém místě. Oprava byla náročná jak po technické, tak i finanční stránce. Podíleli se na ní nejen odborníci, ale i obecní úřad a farníci.

Nové rámy obrazu zhotovili stolaři Pavel Pospíšil a Stanislav Polanský. Náročný převoz zajistil p. Petr Polanský. Celková částka opravy činila 86.000,- Kč. Všem, kteří se jakýmkoli způsobem podíleli na tomto díle, patří vřelý dík!

Interiér našeho kostela byl dvakrát vykraden. Naposled v r. 1995, kdy byly ukradeny sochy andělů z hlavního oltáře.

Kaplička

Kaplička byla přestavěna z původní kostnice na starém hřbitově (dnešní pomník padlých). Pamětníci vzpomínají, že vstup do kapličky býval po příkrých schodech z místa, kde se nachází dnes okno. Ke kapličce se přicházelo z její jižní strany, po širokých schodech vedoucích od pomníku.

Kříže a Boží muka

V katastru obce je sedm křížků, dvě Boží muka a drobná stavba „u Dolfusu“ jejíž historii neznáme, ale domníváme se, že jde stavbu na podporu nebo památku kancléře a ministra zahraničí Engelberta Dollfusse (1892-1934), zavražděného představitele rakouské křesťansko-sociální strany.

- Hlavní kamenný kříž ze starého hřbitova byl přesunut do dědiny na křižovatku s Okrouhlickou ulicí, slavívaly se tam pobožnosti ke sv. Floriánu. Protože byl poškozený povozem, nahradil ho nový kříž z bílého mramoru od rodiny Nováčkovy čp. 14 z roku 1931. Přeražený kříž byl opraven a postaven na pozemku Ant. Viždi Nivky parc. č. 2418.
- Velký kříž na hřbitově z roku 1934 byl postavený sochařem Janem Busolinim ze Slavkova z hoříckého kamene nákladem 3860 Kč.
- Kříž před kostelem je od rodiny Marečkovy z roku 1887.
- Kříž nad vesnicí - „u křížku“ nad ulicí Za Horou, který byl obnoven obcí 2003, byl původně dřevěný, stará lípa u něj byla spálena bleskem a vysazena nová.
- Železný křížek nad hřbitovem je zbudovaný obcí na místě starého kamenného kříže z roku 1781.
- Kamenný kříž se nachází na cestě ke Knínicím u panského Oujezdu (na začátku Mrštíkovy ulice) z roku 1896.
- Křížek na Horce pod lípou u vodojemu – přelomený a po revoluci obnovený rodinou Jubánkovou na památku jejich syna, který tragicky zahynul v zahraničí.
- Prameny se zmiňují ještě o Sigmundové kříži v Krátkých (1898) a zbořeném Křížově křížku v Loučných. Ty se nedochovaly.
- Boží muka v centru obce na křižovatce Brněnská-Polní a Boží muka v poli za dálnicí jsou obě neznámého původu a stáří.

- V obci stávala na křižovatce Jihlavská-Rosická v zahrádce v místě dnešního parku socha sv. Jana Nepomuckého, 1903 byla obnovena a postavena u nové školy, která vzala za své ve válce a socha, přestože na poválečných fotografiích ještě stojí, zmizela neznámo kam.
- Za kostelem stojí socha p. Marie na vysokém soklu z roku 1932.

Při příležitosti 250. výročí posvěcení kostela nechala obec opravit tyto sakrální stavby a předměty:

- Boží muka na křižovatce Brněnská-Polní
- Socha Panny Marie za kostelem
- Velký kříž na hřbitově
- Kříž na ulici Mrštíkova
- Kříž u vodojemu

Navíc byl opraven pomník padlých.

Hřbitov

Hřbitov v Říčanech se původně nacházel u školy a kostela v centru obce. Byl využíván do roku 1879.

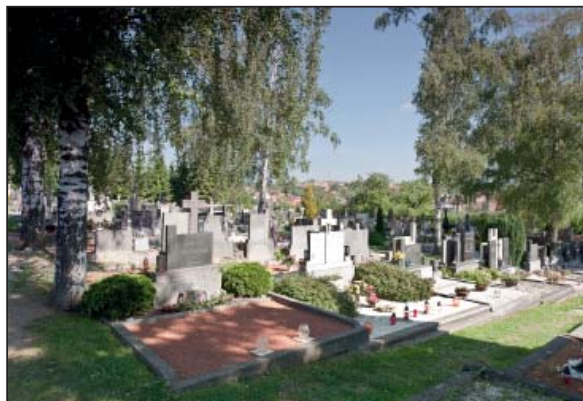
Pak byl zřízen nový hřbitov na panském pozemku zvaném „Rosický díl k dědině“ na kopci u okresní silnice vedoucí do Rosic. Obec zakoupila parcelu č. 1993/3 o výměře 35 arů a přilehlou mez (5 arů, 80m) za 818,81 Kč. Starý hřbitov byl zrušen a na jeho místě založena školní zahrádka a tělocvična (hřiště). Pozemek ohraničovala polorozpadlá zeď, u které se často podle svědectví občanů objevovaly kosti lidí zde kdysi pohřbených. V roce 1923 byla zahrada i tělocvična zrušeny. Tělocvična byla přenesena na letní cvičiště Tělovýchovné jednoty Sokol a zahrada pro školu umístěna na obecním pozemku vedle starého hřbitova. Zeď byla na náklady obce opravena a ve směru od okresní silnice postaven můstek a schody. Byly vysázeny „lípy svobody“ a celé území bylo upraveno na sad. Obětím světové války v něm byl vybudován pomník. Usnesením Zastupitelstva obce dostalo prostranství název „Sad 28. října“. Za mírný poplatek byl svěřen do opatrování a užívání panu Hynku Juranovi z čp. 141 s podmínkou, že ho nájemce bude udržovat v pořádku a čistotě, aby byl důstojným místem pro upomínku na hrůzy války a oběti, jež si vyžádala.

Poněvadž na novém hřbitově u rosické silnice již byl nedostatek místa pro nové hroby, bylo nutno jej rozšířit. K tomuto účelu si obec vyžádala při parcelaci velkostatku přiděl z pozemku vedle hřbitova. Rozšíření bylo provedeno v roce 1926 přeložením zadní zdi a prodloužením bočních zdí až k ní. Staré zdivo bylo opraveno a spolu s novými částmi čerstvě omítnuto.

Márnice, která se po rozšíření ocitla uprostřed hřbitova, byla kvůli svému chatrnému stavu zbořena a znovu postavena v zadní části u nové zdi. Opravu a stavby provedl zdejší rodák František Vorza, stavitel v Trenčianských Teplicích, nákladem 38.299,63 Kč. Kupní cenu za nové pozemky, jakož i náklad na opravy, postavení nových zdí a márnice, uhradila obecní pokladna částečně vlastními prostředky, částečně z půjčky.

Na nové ploše, o kterou byl hřbitov s vynaložením značných nákladů a úsilí rozšířen, se však ještě ke konci roku 1930 nepohřbívalo. Příčinou byl spor různých politických stran v obci o nový hřbitovní řád. Nemohly se shodnout na

jeho přesném znění a kvůli rozepřím ho dlouho nemohla Okresní politická správa vyřídit a schválit. Teprve v r. 1934 byl obnovený hřbitov vysvěcen a začal se používat.

Duchovní správa

Je třeba říci nyní pár slov o farářích, kteří Říčany spravovali, a o farnosti, do které Říčany spadají.

Říčany měly kdysi svoji samostatnou duchovní správu. Zmínky o vlastní faře jsou již z 1. poloviny 14. století. Po husitských nepokojích a válkách, které zřejmě Říčany ušetřily, je znám jako farář říčanský Jan, řečený Dreye. Roku 1453 se fary vzdal a stal se později farářem v Domašově. Ještě toho roku 16. června byl do Říčan dosazen za faráře Jiří ze Slupce, kněz diecéze Hnězdno v Polsku. Ten byl posledním nám známým farářem v Říčanech.

Po celé 16. století postrádáme o duchovní správě v Říčanech určitějších zpráv. Konec samostatné duchovní správy je možné klást do doby náboženských nepokojů, kdy k nám začalo pronikat luteránství. V té době kostel a faru pravděpodobně obsadili nekatoličtí pastoři.

Roku 1691 si stěžuje veverskobítežský farář biskupské konzistoři, že páni statků Veveří a Říčan nejen vybírali všechny desátky, nýbrž používali farní pole, louky aj. Říčanská fara byla proměněna v panský ovčinec. Lidové podání

ještě ve 20. století označovalo budovu dvorské kravárny a sýpky naproti škole a kostelu za stavení bývalé fary. Polnosti, náležející kdysi k faře, později používali říčanští poddaní.

Po katolických misiích r. 1638 byla obnovena katolická duchovní správa ve Veverské Bítýšce, které byly podřízeny i Říčany. Farní kostel byl však vzdálen 2 hodiny a cesta byla neschůdná, zvláště v zimě ve sněhu a na jaře, kdy tálo. To vše bylo příčinou toho, že říčanští farníci chodili spíše do blízkých Ostrovačic. Styky farníků s jejich duchovním správcem, jenž dojížděl do Říčan pouze každou třetí neděli, byly velmi omezené. Posléze se začalo jednat o tom, aby Říčany byly odděleny od farnosti Veverská Bítýška a připojeny k Ostrovačicím. To se podařilo 15. listopadu 1773, 10 let po dokončení stavby říčanského kostela.

Od té doby se v Říčanech začaly konat řádné bohoslužby každou třetí neděli v měsíci, o svátku sv. Štěpána, na sv. Petra a Pavla, na velikonoční a svatodušní pondělí, v neděli po Božím Těle s průvodem po vesnici ke čtyřem oltářům, v neděli po Posvěcení chrámu Páně a následující den po Dušičkách.

Pro školní děti, kdy se ve škole náboženství vyučovalo 2x týdně, byly slouženy mše sv. v pondělí a v pátek. Do 30. června 1929 vyučoval náboženství P. Václav Pokorný, od 1. září 1929 pak P. Dr. Placidus Buchta.

Kromě mší svatých se konaly další pobožnosti. V křížových dnech na jaře chodil průvod do polí, v neděli po 4. květnu se konal průvod vesnicí ke cti sv. Floriána.

Zmíněné obřady se konaly s menšími změnami až do padesátých let 20. století, kdy byly značně omezeny nebo úplně zakázány.

Za působení kněze P. Josefa Janšty (1972-1984) byly v Říčanech zavedeny pravidelné bohoslužby každou neděli a jedna ve všední den, což trvá dodnes.

O prohloubení duchovního života věřících se velmi snažil kněz P. Bedřich Provazník (+ 4. února 2007). Mnozí farníci dodnes vděčně vzpomínají na jeho působení.

2. Žili svoje malé životy...

Vzpomínky pamětníků a poděkování

Nikdo z nich nežil nadarmo. Život každého z našich předků měl smysl. Mnoho jich přispívalo svou službou a prací ke kráse bohoslužeb. Za ta léta upadla jejich jména v zapomnění, tak jako jejich generace.

Vzpomínkami pamětníků chceme nyní přiblížit některá jména dobrodinců našeho chrámu a také jim touto formou poděkovat.

Můj dědeček kostelník

*Naše maminka Valerie Holoubková se vdala z ul. Za Mlýnem do Panské zahrady k Vaverkům. Každou neděli jsme chodili k Holoubkům po obědě na návštěvu a pak obyčejně na vycházku do Boříčka, Na Zámeček. Byla jsem ještě malá, bylo mi 5 let, když v rozmezí necelých tří měsíců zemřela babička a po ní dědeček. Vy-
bavuji si je jako drobné lidičky. Nevím, jestli si to pamatuji nebo je to vliv fotek. Ale tato vzpomínka mě zasáhla hluboko, protože si ji uchovávám celý život. Je to vůbec má nejstarší vzpomínka. Jednou o Vánocích jsme šli od babičky a dědečka Holoubkových domů a dědeček šel s námi. Stavovali jsme se v kostele. Dědeček velkým klíčem odemkl. Vníkala jsem, jak byl kostel veliký. Maminka mě vzala do náruče a šli jsme se podívat na Ježíška v Betlémě, jak tam leží v jesličkách. Ježíšek se na mě usmíval. Nad ním se skláněla jeho maminka a tatínek, Panna Maria se sv. Josefem. Ještě si pamatuji slony a spoustu oveček. Betlém celý zářil. Na rožku seděl černoušek. Maminka mi dala do ruky nějaký peníz, který jsem černouškovi dala do klína a on mi poděkoval zakýváním hlavou. V tom se rozezněly zvony a vylekaly mě. Maminka mi vysvětlila, že to zvoní dědeček, Ježíškovi na oslavu, že se nám teď o Vánocích narodil.*

Jožka Sedláčková, vnučka

Další vzpomínky na Františka Holoubka

Z dob mého ministrování v říčanském kostele mi zůstal v paměti pan František Holoubek (22. 9. 1877 - 31. 3. 1953). Bydlel za mlýnem a byl jediným kostelníkem v Říčanech, na kterého si pamatuji. Svoji práci pro kostel vykonával svědomitě a dobře. Už jenom trojí zvonění denně po zdolání 74 schodů byl výkon obdivuhodný vzhledem k jeho věku. Hlavně musím vzpomenout jeho odchodu z funkce kostelníka ze zdravotních důvodů. Jako svůj dar zakoupil sochu sv. Josefa a umístil ji do kostela. Socha je tam dodnes a vždycky, když se na ni podívám, vzpomenu si na tohoto člověka.

Ludvík Polanský

Když mě, pětiletého kluka, přivedl p. kaplan P. Prokop Vostál do zákristie, uvítal mne milým, přívětivým hlasem pan Holoubek: „Tak ty chceš ministrovat? Uneseš misál? Když budeš dávat pozor, brzy se to naučíš.“ Hned mi podal ministrantský oděv a dodal: „Zatím budeš na levé straně, to lehce zvládneš. A uč se ministranci, latinský dialog s knězem, probíhající tiše již v úvodu mše svaté.“ Sám tyto věty pronášel zcela zřetelně, a byl překvapen, když po několika dnech jsem byl schopný se k němu přidat. Poznal, kdo má z ministrantské služby radost, a sám byl všem ministrantům vzorem zbožnosti, vytrvalosti i ochoty. Musím podotknout, že nás ministrantů bylo mnoho, jen málokdo z chlapců stál před mřížkou, dělící tehdy kněžiště od lodi kostela.

Po náročné a těžké práci horníka volil namísto odpočinku úvazek kostelnické služby. Co to obnášelo? Celoročně denně brzy vstával a za každého počasí, ať v létě či zimě, v dešti i sněhu, absolvoval pěšky cestu ne méně než 3 km ze svého domku v Říčanech za mlýnem k ostrovačickému kostelu tak, aby stačil odemknout dveře, vystoupat na věž ke zvonům a vyzvánět ke mši svaté – půl hodiny před mší svatou jedním, čtvrt hodiny před mší svatou oběma zvony. Bylo to, co pamatuji, v letech II. světové války - roku 1940, kdy Němci odebrali třetí zvon. Po válce se vrátil na své místo.

Ve všední den začínala mše již v 6.15 hod., roráty ještě dříve. Mše svaté byly slouženy u dvou oltářů. Pan kaplan začínal o několik minut dříve u bočního oltáře v kapli sv. Barbory. Pan farář začínal přesně úderem věžních hodin u hlavního oltáře. Pan Holoubek musel v krátkosti nachystat konvičky s vodou a vínem

a umístit je za oběma oltáři. Chyběl-li ve všední dny ministrant, šel místo něj k oltáři. I když měl k dispozici direktář, věděl vždy přesně v jaké barvě má připravit ornáty. S těmito barvami musel uvést do souladu tzv. antipendia (vyšívaná plátana v průčelí všech tří oltářů a na kazatelně). Také kalich byl přikrytý látkou stejné liturgické barvy.

O nedělích bývaly dvě mše svaté: ranní v 8 hodin a tzv.: velká v 10 hodin (ta byla každou třetí neděli sloužena v Říčanech). Vyzvánění, přípravy a úklid. Odpoledne bývalo pravidelně svaté požehnání, ani na něm nechyběl pan Holoubek. Je třeba podotknout, že o nedělích a svátcích nešel pan Holoubek oblečen jinak než kostelnicky, stejně jako ministranti v příslušné liturgické barvě. Tak šel nejen k oltáři, ale i „se zvonečkem“ po kostele (vybírat drobné na světlo) až na kůr při obětování. Měl na starosti rozžhavit dřevěné uhlí pro kadidlo při vystavení Nejsvětější Svátosti při odpoledních pobožnostech, při májových, které končily požehnáním a samozřejmým dýmem kadidla.

Další starosti a práce se vyskytovaly při četných pohřbech, které vycházely z domu smutku do kostela a pak na hřbitov. Další byly i oddavky a samostatné křty. Pro kostelníka byly zvláště náročné obřady Svatého týdne a Velikonoc. O slavnosti „Božího těla“ průvody z kostela ke čtyřem oltářům po vsi, vyprovázení a vítání poutníků na Vranov a do Křtin, křížové dny s průvodem do polí a žehnání úrody. Toho všeho se pan Holoubek po boku kněží účastnil.

V neděli zapisoval jména zemřelých na papírek, který nenápadně podal kněži na kazatelně, aby je zahrnul do závěrečné modlitby.

Když jsem se, asi v jedenácti letech, častěji přemísťoval od oltáře za opuštěné varhany, doporučoval mi pan Holoubek vhodné písně. Znal jejich nápěvy, ba i slova četných slok zpaměti. A nebylo jich málo. Kromě kancionálu byly používány zpěvníky, zvláště mariánský. A všechny obsahovaly tolik písní s množstvím slok. A pan Holoubek v přítomí zákristie zpíval a zpíval.

Jednou – před svátkem Svaté rodiny jsem se na něj obrátil, zda nezná nápěv písně „Skrvná chatka v Nazaretu“, k níž byl uveden jen text. Pohotově mi ji zazpíval a druhý den při sbírce na kůru vyslechl právě zpívanou sloku a s uspokojením mi zašeptal: „A štemuje to“. Stejně byl činný i v říčanském kostele. Nic mu nebylo zatěžko. Chyběl-li kalkant, vyběhl na kůr a šlapal měchy, aby se varhany mohly rozeznít.

Když jsem se připravoval zahrát na obnovených varhanech v Říčanech několik skladbiček, všiml jsem si, že tam celou dobu tiše stojí a poslouchá pan Holou-

bek. Byly to pro něho poněkud neobvyklé skladby. Když jsem skončil povídá: „Te meslým bodeš jednó profesórem“ (to bylo v r. 1951).

Zemřel v r. 1953 na počátku Svatého týdne. Pohřeb se konal na Zelený čtvrtek, kdy po ranní bohoslužbě umlkly zvony i varhany. Bylo ticho, které bylo tak obvyklé při stejných smutečních obřadech, ale mělo v sobě cosi svátečního, důstojného až tajemného.

Mnoho let vcházel pan Holoubek první do ticha kostela, a jako poslední opět v tichu a sám kostel opouštěl.

Nepochybuji o tom, že těch několik dní ticha potřebovala duše vzorného kostelníka Holoubka, aby poznala v plném světle všechno, o čem celý život denně slýchala, čemu věřila a o čem byla již na zemi skálopevně přesvědčena. A tak se připravila na oslavu vzkříšení ve svém novém věčném domově.

Zdeněk Pololáník

Ti, kteří nás svolávali na mši sv.

Další vzpomínka patří těm, kteří se starali o zvonění kostelních zvonů v dlouhém období 60-ti let.

V r. 1945 po sestřelení kostelní věže na konci války byly dva zvony provizorně instalovány na bývalém hřbitově u nynějšího pomníku padlých.

V té době byl kostelníkem pan František Holoubek. Chodil zvonit na toto místo 3x denně a před mší svatou, která v té době byla v pondělí ráno a každou třetí neděli v měsíci.

Po opravě věže říčanského kostela byly zvony umístěny znovu na věž. Začátkem 50. let pan Holoubek ze zdravotních důvodů tuto činnost skončil.

Kostelníkem se v té době stal pan Zmeškal z Ostrovačic. A zvonění v Říčanech se ujala paní Josefa Fišerová. Denně 3x vystupovala po 74 schodech na věž a ručně zvonila ráno, v poledne a večer. Mimo toto pravidelné zvonění zvonila ještě před každou mší sv. a také vždy, když někdo z místních občanů zemřel. Kolik to bylo schodů za dlouhé roky této obětavé služby!

Při vyzvánění všemi třemi zvony jí někdy vypomáhali i ministranti. Byla to práce pro ženu jistě velmi namáhavá. Přesto ji celé roky vykonávala spolehlivě a

ráda. Dočkala se i zvonění na elektřinu, které bylo prořízeno v době působení P. Josefa Janšty (kolem r. 1973).

Paní Josefa Fišerová zemřela ve svých 88 letech v r. 1982.

Ještě v době kdy žila, vypomáhala jí se zvoněním její dcera Květa, která se později této služby ujala a pokračovala ve šlépějích své matky. Starala se nejen o zvonění, ale zároveň o odemykání a zamykání kostela. Po smrti kostelníka, pana Zmeškala, se starala o přípravu všeho potřebného ke konání mše svaté. Vykonávala i jiné drobné práce, které byly právě třeba. Dokud pracovala, snažila se podle svých možností pomáhat i jinde.

Ve svých 75 letech odešla paní Květa Fišerová do domova důchodců na Žernůvku.

Později byla v domově na Zastávce. Zemřela v říjnu 2012 ve svých 90 letech.

Marie Ševčáková

Varhaník Josef Kvarda

Jako ministrant v kostele v Říčanech jsem vždycky obdivoval hlavně varhaníka pana Josefa Kvardu. Byl totiž slepý, ale na varhany hrál velice zdatně. Dokonce nacvičoval se sborem zpěvaček veškeré zpěvy vánočních i normálních mší, zpěvy sboru na pohřby atd.

Dodnes nemohu pochopit, jak to mohl dokázat, když neměl jako dnes k dispozici magnetofon a různé jiné záznamy zvuku, které by mu umožnily, aby mohl vnímat potřebnou melodii. Před ním jako varhaník působil jeho bratr František, který byl také slepý a byl prý moc dobrý, ale zemřel mladý, ještě před válkou. Toho si pochopitelně nepamatuji, ale vím o něm z vyprávění mé maminky.

Osud pana Josefa Kvardy byl po r. 1948 velice pohnutý. Nejprve byl „uklizen“ do domova někde na Znojemsku. Tam jsem za ním byl se svojí maminkou na návštěvě. A tato návštěva mi dodnes nevymizela z paměti. Zámek, ve kterém se ústav nacházel, byl plný různě postižených lidí, kteří tam byli jako ve vězení. Tam se pan Kvarda dostal, asi poprvé, k tahací harmonice - od nějakého spolubydlícího a zkoušel na ni hrát. Moc by býval takovou harmoniku chtěl, ale tehdy to pro něho bylo naprosto nedostupné. Hned po návratu z návštěvy moje maminka s jeho situací seznámila známé a všichni jednohlasně podpořili finanční sbírku,

aby svému rodákovi splnili jeho sen. Po patřičných povoleních byla sbírka v celé obci úspěšně provedena a za vybrané peníze byla zakoupena harmonika, na tehdejší dobu snad ta nejlepší 120 basová. Potom jelo několik farníků za panem Kvardou a harmoniku mu předali jako dar. Jeho dojetí při předávání bylo nepopsatelné a děkování nebralo konce.

Pan Kvarda byl potom v ústavu asi ještě jeden rok. Za tu dobu se naučil dobře hrát, také si udělal spojařský kurz a po roce dostal umístěnku do Třebíče, jako spojovatel na telefonní ústředně. Bydlel v Beneticích u Třebíče u jedněch dobrých lidí a hned také začal působit jako varhaník v místním kostele. Mimo toho také hrál na harmoniku v kapele a byl v širokém okolí známý a oblíbený.

Po nějaké době byl z telefonní ústředny v Třebíči propuštěn, a tak mu k jeho skrovnému a nelehkému životu musela postačit jen jeho hudba. Zemřel v roce 1981 v Beneticích a je na tamním hřbitově také pochován. Na jeho pohřeb jelo z Říčan 5 lidí.

Ludvík Polanský

Malá vzpomínka na paní Ludmilu Polanskou

Paní Ludmilu Polanskou (1906 - 2001) jsme znali pod jménem Milča nebo Milenka Polanská. Byla to žena, která s radostí sloužila Bohu i lidem. A lidé ji měli rádi pro její laskavou a veselou povahu. Milovala vroucně a upřímně Boha, proto s velkou láskou ošetřovala a zdobila oltáře a udržovala čistotu v kostele. To všechno vyžadovalo hodiny a hodiny práce. V tom jí pomáhaly paní Františka Polanská a Bohumila Dupalová, které také s láskou a pokorou Bohu posloužily.

Velký úklid kostela byl k Velikonočním svátkům a na říčanskou pouť. To přišli na vyzvání i další dobrovolníci. Kostel vždy zářil a každému, kdo přišel do kostela, se tam moc líbilo.

Také krásně zpívala. Na její hlas nemohu zapomenout. Zpívala v kostelním sboru, při pohřbech i v operetách s říčanskými divadelními ochotníky. Když jí na začátku r. 1992 ubyly síly, předala tuto službu své neteři, paní Maruše Ševčákové. Ta našemu chrámu slouží s láskou dodnes.

Když už paní Polanská nemohla, byla moc ráda, že jsem ji vzala s sebou do kostela. Byla jsem její sousedka.

Božena Stýblová

Poděkování paní Stýblové

Paní Božena Stýblová je naše farnice, která už také ze zdravotních důvodů mezi nás nemůže. A protože Milča Polanská byla moje maminka, vím, jakou oporou pro ni paní Stýblová byla, jak jí přišla do kostela pomoci v těch nejpotřebnějších a nejtěžších chvílích. Bydlela jsem v té době v Hlučíně a to bylo na pomoc daleko.

Děkuji Vám, paní Stýblová, ať Vám Bůh žehná!

Ludmila Franzová

Poděkování paní Franzové

Veliké poděkování patří paní Ludmile Franzové. Obětavě se stará o společenství seniorů v naší farnosti. Byla jednou ze zakladatelek letopiseckého spolku v Říčanech a svou moudrostí, svými znalostmi historie probouzí ducha patriotismu u farníků i všech občanů Říčan. Ostatně, je to ona, která byla hlavním motorem a iniciátorem sestavení této brožurky.

Ludvík Bradáč

Poděkování paní Ševčákové

V současné době o kostel a jeho přilehlé okolí pečuje paní Marie Ševčáková. To obnáší každodenní starosti a povinnosti. Paní Ševčáková chystá květinovou výzdobu, pere plachty a kostelní oblečení, chodí pouštět zvony, pečuje o zahrádku okolo kostela, většinou za pomoci dalších farníků. Navíc dělá i mnohé práce kostelníka. A když do kostela přijdou památkáři, zástupci různých firem či jejich pracovníci, kteří v kostele vykonávají nějakou práci, paní Ševčáková jim otvírá kostel, rozmlouvá s nimi, trpělivě čeká, až svou práci dokončí. Její pomoc je skutečně nenahraditelná!

Jménem celé farnosti děkuje

Ludvík Bradáč

Zastupující varhaník Zdeněk Pololáník

Hudební skladatel Zdeněk Pololáník hrával příležitostně na varhany od svých 12 let v Ostrovačicích a v Říčanech, později ve Veverských Knínicích, v Rosicích i v Domašově, kde ho žádali o doprovody při bohoslužbách nebo při různých obřadech. Okruh obcí a měst se rozšiřoval jednak tím, že se zdokonalovala jeho varhanní hra a improvizace studiem na Konzervatoři v Brně, jednak ubývalo varhaníků (ať už profesionálů nebo amatérů), kteří se v době komunismu obávali o svá místa v zaměstnání. Byly roky, kdy trávil celé dopoledne v neděli hraním ve třech kostelích, v Ostrovačicích, Říčanech a ve Vev. Knínicích, aby ještě odpoledne doprovázel požehnání v Ostrovačicích. Neplatily na něho žádné výhrůžky, ať už během jeho vlastního studia na JAMU, nebo později, když mu jako otci mnozí udělovali „dobře míněné rady, aby toho hraní v kostele už nechal“ v zájmu studia svých dětí. Ve všech životních peripetiích byla pro něho víra zásadním postojem, určující jeho život a tvorbu.

Po Sametové revoluci mu p. biskup Cikrle nabídl místo regenschoriho na Petrově. Ocenil tak letité působení varhaníka za totality a dal mu také možnost konečně hrát na klasické píšťalové varhany v krásném prostředí katedrály.

Moc jsem mu to přála, neboť jsem slýchávala, jak mu tento nástroj už v dětských letech učaroval. Brzy se však hraní na Petrově jevílo jako problematické z několika důvodů. Začala se odstraňovat dlažba v presbytáři, při kopání podlahy varhany příliš utrpěly. Také podmínky – dojíždění autobusem každou neděli po hraní v kostele při ranní mši sv. v Ostrovačicích, další 2 mše sv. na Petrově, eventuálně povinnost při svatbách v sobotu, ukázaly se jako nevyhovující. I náš nedělní oběd byl závislý na návratu manžela a otce rodiny. Po 3 letech dobrovolně zanechal službu na Petrově a zůstalo mu hraní v Ostrovačicích a v Říčanech.

Naštěstí za působení P. Ing. B. Provazníka se do Říčan přistěhovali Ryšánkovi a paní Mgr. D. Ryšánková – tehdy žena na mateřské a v domácnosti – převzala varhaničení v Říčanech. Občas si vzájemně vypomohli, a tak se stav varhaníků v naší farnosti Ostrovačice – Říčany stabilizoval.

Zdeněk Pololáník kostel v Ostrovačicích nikdy neopustil, ať už jako ministrant nebo varhaník. Hraje v něm více než 60 let a vystřídaly se zde už tři generace. Kde jsou všichni? Nevím. Jen varhaník je tentýž.

Jarmila Pololáníková

Schola sv. Petra a Pavla

Od září 1993 působí v říčanském kostele smíšený pěvecký sbor, který zpívá při nedělních bohoslužbách, o církevních slavnostech a svátcích.

Do scholy přicházelo až 23 zpěváků, převážně dětí a mládeže, které po sedmi letech vystřídalo osm mladších děvčat. K dětem se postupně přidávali jejich rodiče a od roku 2002 zpívá sbor v tomto složení.

Vzhledem k tomu, že v Říčanech není fara, byly zkoušky scholy nejprve v říčanském kostele nebo v zasedací síni obecního úřadu. Avšak pro nevyhovující podmínky se zkoušky záhy přesunuly téměř na 18 roků do rodinného domku u Ryšánků. Od září 2011 zkouší sbor opět na kůru kostela sv. Petra a Pavla. Kromě duchovních skladeb a křesťanského folku se schola zaměřovala na zpěv žalmů, ordinárií a písní z kancionálu.

Velkou oporou pro scholu byl od začátku Mons. Bedřich Provazník, farář ostrovačické farnosti. Rád přicházel mezi mladé zpěváky na zkoušky sboru a přidával se i svým zpěvem. Měl o scholu nevšední zájem. Jeho zásluhou byly zakoupeny klávesy, pulty, opraveny klasické varhany. Obohacoval sbor o nové písně, skladby, napomáhal radou i cennými zkušenostmi. Na koncertech scholy se rád ujímal průvodního slova. Zavedl mši s větší účastí dětí, při které schola často zpívala. O svátku sv. Cecílie, patronky chrámových zpěváků a hudebníků, účinkovaly děti ze scholy na setkáních k počtě této svěťce. Od roku 1995 doprovázel otec Bedřich scholu řadu let na Setkání chrámových sborů dětí a mládeže, které se konalo v kostele sv. Augustina v Brně. Kromě přehlídky dětských sborů účinkovala schola po čtyři roky na zahájení výstavy růží v Říčanech. Pořádala koncerty duchovní hudby v místním kostele i v blízkém okolí. Prezentovala naši farnost na první pouť rosického děkanství v Oslavanech. Několikrát zpívala při mších svatých v jiných farnostech – v Kralicích nad Oslavou, v Brně na Křenové ulici, Velké Bíteši, Zbýšově, Zvoli, Blansku, Tasově, Březníku a jinde. Roku 2006 přijala pozvání na V. Svatojanskou pouť a Den křesťanské kultury ve Dvoře Králové nad Labem. Program koncertu byl inspirován mottem „Naše radost vaší radostí“.

Na podzim roku 2007 přivítala schola zpěvem nového kněze farnosti ThDr. Ludvíka Bradáče. Jeho spolupráce se scholou pokračovala na čtvrtčních dětských mších, zaměřených ke svátku svatých, např. sv. Dorotě, sv. Anežce nebo k liturgickým svátkům. Spolu se scholou se podílel v roce 2012 na uspořádání kon-

certu k počtě sv. Cecílie, kde vystoupily ještě sbory z Velké Bíteše a z Kralic nad Oslavou. Otec Ludvík se zhostil průvodního slova.

V průběhu dvaceti let, během nichž se ve sboru vystříдалo až 60 členů, zpívala schola písně různých slohových období. Zpočátku se zaměřovala na vícehlasé duchovní písně významných skladatelů (P. L. Palestrina, F. Durante, G. F. Händel, A. Michna z Otradovic, J. Arcadelt, W. A. Mozart, J. J. Ryba, M. Příhoda, P. Eben, A. Snyder, B. Smíšovský, Zd. Pololáník, B. Korejs, P. Fiala, J. Veselý, O. Múčka a další). Složení sboru odpovídala náročnost skladeb i nástrojové obsazení (varhany, housle, viola, flétny, kytara, kontrabas, bonga, klávesy). V současné době se sbor orientuje více na rytmické jednohlasé písně nebo snadné dvou až čtyřhlasé úpravy písní ze zpěvníků Cantate, Hosana, Koinonia, Emmanuel a Taizé.

Od září 2011 zpívá chrámový sbor více o slavnostech, svátcích a příležitostně při mších svatých spojených se křtem dětí, svátostí biřmování, 1. svatým přijímáním apod. V současné době připravuje zpěvy na slavnostní mši 250. výročí posvěcení kostela, která se má konat v říjnu 2013 v kostele sv. Petra a Pavla v Říčanech.

*Dagmar Ryšánková
vedoucí scholy sv. Petra a Pavla*

Poděkování říčanské schole

Schola sv. Petra a Pavla svým krásným zpěvem oživuje mše sv., přináší radost věřícím a proslavuje Říčany i na jiných místech, kam zavítá.

Pravděpodobně si ani neumíme představit, kolik času zaberou všechny pěvecké zkoušky, kolik námahy vkládají všichni účinkující členové sboru do toho, aby oslavili Boha a udělali radost nám ostatním.

Sbor udržuje na vysoké úrovni jeho vedoucí a zároveň naše varhanice paní Mgr. Dagmar Ryšánková. Jí i celému sboru patří veliké poděkování. Za všechny farníky

Ludvík Bradáč

Poděkování starostovi Říčan a celé obci

Chtěl bych v následujících řádcích jménem všech farníků poděkovat panu starostovi, Ing. Janu Studenému, za jeho pomoc, za dobrou spolupráci a příkladné propojení mezi farností a obcí právě díky jeho osobnosti.

Pan starosta dobře chápe, že farníci nejsou schopni vlastními prostředky opravovat nejcennější kulturní památku obce, a je ochoten podle možností pomoci.

Při této příležitosti děkuji také všem představitelům a zastupitelům obce za finanční podporu při nedávných opravách kostela! Za všechny farníky

Ludvík Bradáč

Poděkování říčanským farníkům

V Říčanech je živé společenství věřících. Pravidelné bohoslužby se zde konají každou neděli a čtvrtek, přičemž jedenkrát měsíčně je dětská mše svatá. Mimo to na faře probíhají pravidelná setkání mládeže, křesťanských seniorů, modlitby matek – těchto všech akcí se účastní taky farníci z Říčan. To se týká i poutních zájezdů, přednášek a dalších akcí.

Zkrátka, říčanské společenství je živým a milým společenstvím lidí, do kterého se jako farář vždycky těším. Díky mnoha dětem v kostele je zde někdy až moc živo, ale vždy příjemně!

Je zde mnoho dobrých a ochotných lidí, kteří dělají všechno, co je potřeba, v kostele v Říčanech i na faře v Ostrovačicích, a já bych jim chtěl ze srdce poděkovat.

Chtěl bych na prvním místě poděkovat farníkům z Říčan, kteří mi pomáhají s přípravou a organizací různých akcí. Jsou to především ženy z modlitebního společenství, které připravují nověnu k Duchu sv., chystají faru pro setkání k nedožitým narozeninám o. Bedřicha, připravují tábor dětí na faře a dělají mnoho dalších věcí.

Chtěl bych poděkovat dále těm, kdo slouží při bohoslužbách (ministrantům, lektorům, katechetkám) i mimo ně (úklid v kostele, účast na brigádách, příležitostná pomoc). Za velkou pomoc při opravách a údržbě fary v Ostrovačicích bych chtěl z říčanských farníků poděkovat zvláště panu Stanislavu Polanskému, Ludvíku Polanskému, Josefu Staňkovi, Pavlu Pospíšilovi, Petru Nekužovi a mnoha dalším.

Ludvík Bradáč

3. Seznamy

Na závěr uvádíme některé, spíše neúplné přehledy lidí, o kterých víme, že v průběhu posledních sta let přispívali ke slávě našeho chrámu.

Přehled kněží farnosti od r. 1900

1. P. Marian Rudolf ZBROŽEK, OSB 1883-1902
2. P. Kristian Bohumil LUX, OSB 1903-1912
3. P. Benno SCHAFFRA, OSB 1912-1916
4. P. Augustin Alois VRZAL, OSB 1916-1929
 - P. Václav Jan POKORNÝ, OSB kooperátor 1918 (od roku 1947 opat rajhradského kláštera, který sepsal „dějiny Říčany“, byl obecním zastupitelstvem jmenován čestným občanem obce Říčany)
5. P. Placidus BUCHTA, OSB 1929-1941
 - P. Cyril KREJČÍ, OSB kooperátor 1938-1941
6. P. Jan KOPÁČEK, OSB 1941-1947
 - P. Prokop VOSTÁL, kooperátor 1941-1947
7. P. Benedikt MALÝ, OSB 1948-1962
8. P. František VLACH, 1962-1971
9. P. Josef JANŠTA, 1972-1984
10. P. Jaroslav HORÁK, (jen 7 měsíců) 1984-1985
11. P. Vladislav DVOŘÁK, 1985-1992
12. P. Bedřich PROVAZNÍK, 1992-2007
 - P. Petr MAREČEK, farní vikář 1996-1997
 - P. Jiří PLHOŇ, farní vikář 1997-1999
 - P. Vlastimil PROTIVÍNSKÝ, farní vikář 1999-2000
13. P. Dominik EREMIÁŠ, administrátor, 2007 (nyní farář v Domašově)
14. P. Ludvík BRADÁČ, 2007 - dosud

Kostelníci

- Josef Konečný
- Jan Zbytek
- František Šildberger, mistr obuvnický
- František Pokorný
- Josef Kvarda, mistr krejčovský (od r. 1898, sloužil 40 let!)
- Jaroslav Krška (nar. 1917, kostelníkem 1937 - 1941)
- František Holoubek
- Antonín Zmeškal
- Josefa Fišerová

Varhaníci

- Bohuslav Kučera (od r. 1933)
- Josef Kvarda
- Václav Kadubec
- Zdeněk Pololáník
- Dagmar Ryšánková

Květinová výzdoba

- Františka Polanská (* 1913)
- Štěpánka Křoustková
- Ludmila Polanská
- Marie Ševčáková

Úklid a výzdoba kapličky

- Františka Polanská (* 1912)
- Anna Staňková
- Františka Pospíšilová a Marie Ševčáková

Péče o kostelní zahrádku

- Františka a Ludvík Polanští
- Andělka Pospíšilová
- Františka Pospíšilová, Marie Ševčáková a Stanislav Polanský

Společná fotografie farníků z 9. 6. 2013